

vsak stavek duševno delo. Naštel je tri vrste grešnikov, ki do sledno jezikovno grešijo. Prvi, nevedni, uporabljajo vsako tujko in si štejejo v čast z njimi se izraževati. Drugi, tihi sicer, v javnosti govorijo slovensko, kakor hitro so pa med štirimi stenami, blebečejo blaženo nemščino. Tretji, javni pa se ne sramujejo žgoleti po slovenskih livadah liki nemški slavčki na ljubo kakemu lajtnantu. Dvojezičnost je prvi pojav raznarodovanja. Zato je treba strogo paziti, da se pred prostim ljudstvom ne govori v njemu neznanem jeziku. Ako učitelj z nadzornikom občuje nemško, vpliva nehote na deco, da hrepeni po tujem blagu in vzgojuje obenem sužnje. Bog pa ne ljubi suženjskih, ampak svobodnih ljudi.

Za izbrano predavanje se mu je zahvalil predsednik ter ga prosil še za nadaljno naklonjenost. Zbrano učiteljstvo je pa pokazalo z glasnim odobravanjem, kako mu je z dna duše hvaležuo in kako hrepeni po takih predavanjih, oziroma večerih, pri katerih se ne širi samo duševni obzor, temveč tudi krepi učiteljsko zavest in stanovski ponos.

Po končanem dnevnem redu je prosil prof. dr. Žmave zbrano učiteljstvo, da deluje za izpopolnitev zemljevida slovenskih pokrajin, ki ga izda „Slovenska Matica“, s tem, da se peča z nabiranjem krajepisnih imen. Sploh je navduševal učiteljstvo, da goji domoznanstvo domačih pokrajin. Kaj pač pomaga učeneu, ako pozna Grško in Ostmarko, domačo občino pa ne. Treba je, da skrbimo za kulturni napredek, drugače nazadujemo.

Po nasvetu tovariša Kabaja dobe šolska vodstva navodila, kako se nabirajo krajepisna imena. Zavedno učiteljstvo pa prosimo, da vestno in z uteho deluje, da tem prej zagleda beli dan že dolgo zaželeni zemljevid.

### Štajersko.

**Slovenjebistriško učiteljsko društvo** priredi 2. maja t. l. izlet v Poljčane. Na dnevnem redu je velezanimivo in času primerno predavanje.

Ker se bodo k temu sestanku povabila bratska društva iz mariborskega, ptujskega, konjiškega, šmarskorogaškega ter celjskega okraja, prosimo tem potom, da sosednja društva ne določijo svojih zborovanj na ta dan in tako dajo svojim udom priliko, udeležiti se tovariškega sestanka v Poljčanah.

Natančnejši vzpored objavimo prihodnjic. Odbor.

**Učiteljsko društvo za ptujski okraj** zboruje v četrtek, 4. dne aprila t. l., ob pol 11. uri dopoldne v okoliški šoli. Vzpored: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja in odborove seje. 2. Društvena poročila in dopisi. 3. G. Šorn poroča o svojem delovanju v okrajnem šolskem svetu. 4. „O obrambi šole in učiteljstva“, govori g. Pesek. 5. Slučajnosti in nasveti. — Pred zborovanjem, in sicer točno ob 10. uri bo demonstriral pri šolskem čebelnjaku tovariš Wesiak, znan kot vzoren veščak o „izzimovanju čebel“. — Kakor je razvidno iz vzporeda, bo zborovanje in demonstracija jako zanimivo, upati je torej, da noben član ne izostane. Vljudno vabi k zborovanju tovariše, ki niso udje našega društva. Žiher, predsednik.

### Goriško.

**Učiteljsko društvo sežanskega šolskega okraja** zboruje v Nabrežini dne 4. aprila t. l. ob deseti uri dopoldne. Vzpored: 1. Predsednikov pozdrav. 2. Overovljenje zapisnika. 3. Referat: „Brezlični brzojav“, poroča tovariš Gruntar. 4. Eventualni predlogi. Na obilno udeležbo vabi vljudno odbor.

### Trst.

**Redni občni zbor „Učiteljskega društva za Trst in okolice“** se vrši na belo nedeljo, 7. aprila t. l. v prostorih ljudske šole z naslednjim vzporedom:

1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev odbora, pregledovalcev računov in razsodišča. 5. Slučajnosti. 6. Po zborovanju predavanje g. V. Bežka, ravnatelja c. kr. učiteljskega v Kopru.

Ker napravi društvo popoldne izlet v Lipico, imamo skupni obed v rodoljubni hiši g. Josipa Urbančiča, našega podpornega člana in prijatelja učiteljstva. Kdor se ga želi udeležiti, naj se blagovoli javiti tov. Josipu Gorkiču, voditelju v Bazovici poleg Trsta do sobote zjutraj 6. aprila.

Da smo menjali prvotni kraj zborovanja in se odločili za Bazovico namesto za Škedenj, je vzrok ta, da nas je ravnatelj-

stvo škedenjskih plavžev, ki smo si jih mislili ogledati, prosilo, da bi odložili za sedaj obisk, ker imajo velikanska popraviljanja in prenavljanja, ter da bi prišli kdaj pozneje, ko bo to velikansko podjetje v vsem svojem tiru.

Posebej agitirati za udeležbo zdi se nam odveč. Že predavanje znanega šolnika g. Bežka je dovolj, da ne ostane ni eden brez posebnega tehtnega vzroka doma. Vabimo pa tudi bližnje tovarišice in tovariše ter prijatelje društva.

Po resnem delu malo razvedrila. Po skupnem obedu izlet v Lipico, kjer si ogledamo dvorno žrebčarijo, a zvečer v mesto, kjer bo v „Balkanu“ gostoval gospod Verovšek iz Ljubljane.

Tedaj na veselo svidenje!

Odbor.

## Politiški pregled.

\* **Novi milijoni.** „Budapesti Hirlap“ je zvedel z Dunaja, da pripravljajo v vojnem ministrstvu nov vojni zakon, ki bo osnovan na dveletni vojaški službi, zaradi česar bo treba 35 000 mož več na leto in večji strošek 120 milijonov kron. Ogrska privoli v to samo pod pogojem novih narodnih koncesij. Torej se obetajo zopet novi milijoni — davkov za kanone! Srečna Avstrija!

\* **Za madjarski jezik.** Na predlog ravnatelja konsularne akademije, generalnega konzula Winterja na Dunaju, je minister za vnanje stvari odredil, da morajo od sedaj naprej vsi dijaki konzularne akademije, ki niso rodom Madjari, prebiti za letnih počitnic šest tednov na Ogrskem, da se uče madjarskega jezika. Stroške njihovega bivanja na Ogrskem plača ministrstvo za vnanje stvari. Madjarski listi pozdravljajo to odredbo z navdušenjem in menijo, da ne bo na ta način v nekoliko letih nobene avstro-ogrškega konzula, ki ne bi govoril madjarski.

\* **Anglija in Italija proti Avstriji.** „Petersb. Vjedomosti“ so priobčile članek nekega avstrijskega državnika, v katerem se pravi, da delata Anglija in Italija na Balkanu proti Avstriji. Med Italijo in Anglijo obstoja baje tajni sporazum v svrhu, da se podkopavajo pozicije Avstro-Ogrske na Balkanu.

\* **Črna gora.** Na predlog posl. Radulovića je črnogorska skupščina sklenila, da se uvede v Črni gori občinska samouprava. Vlada prouči stvar ter predloži skupščini izgotovljen zakonski načrt. Narodna skupščina je nadalje sklenila, da se v Podgorici ustanovi gimnazija.

\* **Duma.** Delavska stranka in zmerni kmetijski poslanci so predlagali, naj se najprej izvoli agrarna komisija, preden se preide na izvolitev drugih komisij. Zbornica je potem razpravljala o volitvi finančne in proračunske komisije ter je sklenila odložiti volitev teh komisij. Predlog, naj se izvoli posebna komisija za pomožno organizacijo v prilog prebivalstva, ki trpi lakoto, je dal povod za daljšo debato, ki so se je udeležili člani različnih strank. Poslanec donskega ozemlja je izjavil, da vlada lakota celo med kozaki, od katerih so mnogi prisiljeni prositi miloščine. Poslanec petrograjski je rekel, da so potrebne radikalne reforme, da se omeji lakota.

## Vestnik.

**Učiteljski dobrotniki.** Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani so darovali: Glavna posojilnica v Ljubljani, 50 K. Posojilnica v Framu 10 K. Vesela družba v Idriji 4 K. Živeli učiteljski dobrotniki in nasledniki! Bog plati!

**Letnino za učiteljski konvikt** so plačali ti-le tovariši in tovarišice: Krašovic Ana (ne Korošec) iz Ribnice; Jenko Matej iz Mirne na Dolenjskem. — Bl. Tominc iz Globokega pri Brezicah. — Uršič Franc iz Žage pri Bovecu; Gr. Leonardis iz Kubeda, Anton Berginec iz Sežane, A. Krmac iz Vipolže. Živili! Bog plati!

**Osebnosti s Štajerskega.** Za nadučitelja sta imenovana Ferdo Rozenstein v St. Jurju ob Taboru in Avgust Achitseh pri sv. Marjeti na Dr. polju. Za def. učitelja je imenovan R. Tušak, dosedaj prov. učitelj v Mozirju. — Začasno je upokojena Ter. Scharlachova, učiteljica v Šmarju.

**„Domače ognjišče.“** Prva številka tega lista je popolnoma pošla. „Učiteljska tiskarna“ je pripravljena prirediti nov natisk

1. številke, ako se oglasi zadostno število naročnikov. Prosim torej tiste, ki se še nameravajo naročiti na „Domače ognjišče“, da to nemudoma javijo upravništvu („Učiteljski tiskarni“), da priredi nov natis in ustrezne novim naročnikom.

**Cenjenim naročnikom „Zvončka“** naznanjamo, da ima 4. št. zamudo, in sicer zaradi preoblega dela v tiskarni.

**Slaba vest.** V sobotnem „Slovenec“ čitamo to-le dnevno novico: Učitelji proti „Domoljubu“. V liberalnih učiteljskih krogih premišljujejo, kako bi ustanovili list, ki bi „Domoljuba“ izpodrinil. Morda mislijo s časom „Domače Ognjišče“ izpremeniti v političen list. Zato pozor! — No, zgodilo se je, kakor smo pričakovali: „Slovenec“ je že udaril po „Domačem ognjišču“. Temu poštemu katoliškemu časopisu ni nič več po volji. Morda je pa ta notica samo vzdih — slabe vesti!

**Čudno!** Deželni odbor kranjski je poslal na I. avstrijski kongres za varstvo otrok na Dunaj vikarja V. Šego. Ali ni mogel dobiti deželni odbor niti enega učitelja na Kranjskem, ki bi bil sposoben iti na Dunaj? Badovedni smo, ali bodo učiteljstvo tudi tako prezirali pri takozvanih sirotinskih odborih, kjer bo treba delati; ali bodo pozvali v te odbore same vikarje?!

**Roditeljski sestanek v Smledniku.** Prvi v Kranjskem okraju je šklicel roditeljski sestanek naš vrli tovariš, mladinski pisatelj nadučitelj Andrej Rape v Smledniku. Sestanka, ki se je vršil 19. marca popoldne v šoli, so se udeležili skoroda vsi očetje in matere obširne smleške župnije. Šolska soba je bila pretesna; možaki so stali tudi po veži in stopnicah ter z odkritimi glavami poslušali zares v srce segajoči govor tovariša Rapeta. Govoril je tov. Rape najprej o namenu takih roditeljskih sestankov, nato pa razložil pomen družine za vzgojo otrok. — G. Rape je poznan govornik. Njemu teče beseda kakor po maslu in govori tako gorko, da pridobi takoj s prvimi besedami srca poslušalcev. Vsaka neznatnost, ki jo on izpregovori, pridobi na veljavi. V resnici, moč njegove besede je velika, on je rojen govornik. Mi tega ne pripovedujemo, da bi tovariša javno hvalili, nego naš namen je ta, da namignemo s tem na one kraje, kjer moč same resnice ne zadostuje — saj vemo, koliko predsodkov ima tuintam ravno preprosto ljudstvo o šoli in vzgoji — ampak je treba ljudem resnice takorekoč sugestirati v njih duše. In to pa more učiniti le znamenit govornik, kakršnih eden je ravno tov. Rape, ki vpliva več z močjo svoje izgovorjene besede, torej s svojim razboritim govorniškim talentom, kakor pa z vsebino govora. Tovariš Rape je na tem sestanku obrazložil zares krasne misli o vzgoji. Govoril je približno eno uro, a starši so še vzklikali, ko so odhajali: „Se bi poslušali! Prekratko je bilo! Kdaj bo zopet? Ampak govori pa že tako, da se ga človek ne naveliča poslušati!“ Gospod tovariš je lahko zadovoljen z uspehom. — Brali smo te dni, da je prestavljen g. Rape v Ljubljano. Čestitamo mu iz srca, pa tudi vsem ljubljanskim tovarišem, ki dobe tako vrlega kolego v svojo sredo. Smledčani bi si kajpak le želeli, da bi ne bila resnica, da jih zapusti g. Rape.

**Roditeljski sestanek v Cerkljah na Dolenjskem.** 25. t. m. ob 3. uri pop. je priredilo učiteljstvo cerkljanske šole roditeljski sestanek. Na cesti pred šolo se je nabralo toliko staršev in prijateljev šole, da se je začel pravcati boj za vstop k predavanju. Tovariš nadučitelj Bohinec je obljubil še več predavanj, katerih se bodo udeležili tisti, ki se danes ne morejo udeležiti. — Velika učna soba je bila natlačeno polna. Tovariš Golob je v vznesenih besedah pozdravil starše šolskih otrok, ki so s svojim uprav velikanskim obiskom pokazali svoje veliko zanimanje za šolo in vzgojo svojih otrok. Govornik je poudarjal potrebo vzajemnosti med šolo in domom, pozivajoč starše k skupni vzgoji svoje mile mladine. — Nato je tov. nadučitelj Bohinec potoval z navzočimi iz Trsta v Carigrad s pomočjo 50 tih skioptičkih slik. Lepoto posameznih mest in krajev je opisaval tako zanimivo in poljudno, da so bili udeležniki kar očarani ter glasno izražali svoje zadovoljstvo. Ko je koncem res mojstrskega predavanja govornik povabil starše na prihodnje roditeljske sestanke, mu je priredilo občinstvo presrečne ovacije. Oba predavatelja sta častno rešila svojo nalogo. Vsa čast! Le tako naprej! Dani se! —č.

**Podpiranje domače obrti.** Te dni smo dobili v toke uradni zavitek nekega kranjskega okrajnega šolskega sveta z natisnjeno uradno firmo. Da je ta firma nemška, ni menda treba posebej poudarjati. Pod firmo pa je natisnjena tudi tiskarna, ki jo je tiskala, in sedaj morda mislite, da je to delo izvršila kakšna

tiskarna na Kranjskem, saj jih imamo vendar dovolj in na izbiro! Toda motite se, zakaj dotično pismo je tiskala neka tiskarna v Inomestu, ki je nemara dotičnemu okrajnemu šolskemu svetu bliže nego Ljubljana, Postojna, Kranj, Novo mesto, Kočevje ali Krško. Tako nam daje c. kr. oblast zgled, kako podpirati domačo obrt.

**Iz seje okrajnega šol. sveta v Kranju.** Predsednik poroča o kurencijah. Za novo dobo 6 let so bili izvoljeni v okr. šolski svet: dr. Fr. Perne, prof. v Kranju in Janko Urbančič, graščak na Turnu, kot zastopnika dež. odbora: Andrej Kmet, nadučitelj v Cerkljah in Fr. Luznar, nadučitelj na Primskovem, kot zastopnika učiteljstva, Anton Koblar, dekan v Kranju, kot zastopnik ordinarijata. — Julka Zalokar, učiteljica v Javorjih nad Škofjo Loko, je odšla v Kopanj. Na njeno mesto je bil imenovan prov. učitelj Leon Pibrovč, ki je tudi kmalu odšel v Št. Vid pri Zatičini. Zdaj je nameščen kot provizoričen učitelj Fr. Gruden. — Dopust je imel Fr. Papa, nadučitelj v Škofji Loki, ki je 11. t. m. umrl. Nadomestuje ga Rudolf Gasperin. Slavko Flis je kot najstarejši prevzel začasno vodstvo. — Iva Lampe, učiteljica v Predosljih, je postala definitivna učiteljica istotam. — Eleonora Devova, učiteljica v Naklem, ima zaradi bolezni dopust do meseca maja. Nadomestuje jo M. Pogačnik, ki je dozdej nadomestovala Ano Pleško v Smartnem, katera je šele z drugim polletjem nastopila službo. — Na Martinvrhu — škofojloški okraj — se je ustanovila ekskurendna šola. — Uršulinski konvent v Škofji Loki je dobil dovoljenje ustanoviti deški otroški vrtec, dekliskega ima že. — Zaradi škarlatinke sta bili zaprti šoli v Dražgošah in Podbelici. — Ministrstvo je odbilo rekurz občine Mavčiče, glasom katerega naj bi se ovdotna šola ne razširila v dvorazrednico. — Deželni šol. svet je dovolil Karlu Mikliču, učitelju v Trziču in Alojziju Novaku, učitelju v Kranju, obiskovati risarski tečaj v Ljubljani od 15. aprila do 15. julija. — Odobri se dan, kraj in dnevni red okr. učit. skupščine. — Nekemu učitelju se dovoli I. starostna doklada. — Dve prošnji za podpore se ugodno rešita. Za krajne šolske nadzornike so bili imenovani šolam: Sv. Ana: Fran Špendal, župnik v Trziču, Besnica: Franc Pokorn, župnik, Duplje: Anton Stenovec, župnik, Goriče: Jernej Primožič, župnik, Senčur: Anton Kukelj, župnik, Kokra: Anton Nemeč, župnik, Kovor: Jurij Rozman, župnik, Križe: Franc Porenta, župnik, Mavčiče: Valentin Klobus, župnik, Naklo: Jakob Mrak, župnik, Podbelica: Tomaž Rožnik, župnik v Selcih, Predoslje: Ignac Zupan, župnik, Beteče: Andrej Šimeneč, župnik, Smlednik: Miha Barbo, župnik, Sorica: Jurij Karlin, župnik, Škofja Loka: Franc Kumer, župnik v Stari Loki, Trboje: Miha Barbo, župnik v Smledniku, Trstenik: Janez Mikš, župnik, Trziče: Franc Špendal, župnik, Velesovo: Josip Brešar, župnik, Voklo: Anton Kukelj, župnik v Senčurju, Zalilog: Franc Eržen, župnik, Zelezniki: Anton Korbič, župnik, Kranj: dr. Ed Šavnik, okrajni zdravnik v Kranju, Olševk: Jakob Kozelj, posestnik v Olševku, Podbrezje: Alojzij Pavlin, posestnik v Podbrezjah, Preddvor: Janko Urbančič, graščak na Turnu; Primskovo: Ivan Pezdlič, šol. ravnatelj v Kranju, Trata: Josip Demšar, posestnik v Stranski vasi, Trbija: Janez Gladek, posestnik na Fužinah, Žabnica: Josip Logonder, posestnik v Žabnici. — Iz tega imenovanja se da sklepati, da je postal okrajni šolski svet v Kranju filialka škofjiskega ordinarijata. 23 župnikov nadzornikov! To nekaj izda! V uradni pečat si naj da sedaj urezati prečastiti okrajni šolski svet škofovsko mitro ali jezuitski klobuk. Potem bo vse v redu! Kdo je pod to mitro ali pod tem klobukom, ne bo težko ugeniti.

**Zahvala.** Prejela sem po pokojnem svojem soprogu, ki je bil član društva „Jubilejska samopomoč“, znesek 434 K, ki mi ga je blagovolil takoj nakazati društveni predsednik, g. nadučitelj Franc Trošt na Igu. — Zahvaljujem se mu najiskreneje za njegov trud, obenem pa priporočam pristop k temu prekorignemu društvu vsakemu, ki še ni bil član dosedaj. Frančiška Papa, nadučiteljica v Škofji Loki.

**Tretji roditeljski večer v Krškem** dne 23. marca t. l. je bil tudi prav dobro obiskan. Udeležilo se ga je osobito mnogo dam iz Krškega, Leskovca in Vidma in to že zaradi predavanja o dekliski vzgoji. Koleginja A. Romih-Schmidingerjeva je v zanimivem govoru kazala na nedostatke današnje vzgoje deklic ter podala primerna navodila v njih odstranitve. Potem je opisal strokovni učitelj Janez Magerl na podlagi 50 jako lepih skioptičkih slik popotovanje okolo sveta. Predavanje je bilo jako vestno



in zanimivo sestavljano, zato bo želo tudi na drugih šolah našega okraja mnogo uspeha. S tem roditeljskim večerom so se preložila poljudna-poučna predavanja v Krškem na jesen, kar se splošno obžaluje, saj so se ti večeri pri nas kaj priljubili. Do jeseni pa se pripravljajo nič manj kakor 22 poljudno-poučnih predavanj, in sicer ne samo opisi potovanj, temveč tudi skioptiška predavanja za poljedelce in druge prebivalce na deželi aktualnih stvari, kakor trtoreja in sadjarstvo, mlekarstvo, škodljivost opojnih pijač itd. Da tudi na deželi taka predavanja silno vlečejo, kaže že roditeljski večer, ki so ga priredili dne 25. t. m. v Cerkljah. A tudi v Radečah in v nekaterih drugih šolah se pripravljajo enaka predavanja in kakor kaže, se bodo kmalu udomačila vsaj na večjih šolah našega okraja.

**Pevski in gledališki večer** priredi šola v Središču dne 1. aprila z lepim vzporedom.

**Knjižnica rajnega Iv. Vesela**, trnovskega dekana, ki jo je podedovala družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, se bo sedaj v prid družbi podrobno prodala. Krasna knjižnica obsega nad 1100 knjig v okroglo 1500 zvezkih iz vseh strok človeškega znanja. Opozarjamo cenjene naročnike na veliko izbero knjig, primernih za zasebne, učiteljske in šolske knjižnice. Imenik s cenami izide v kratkem in se bo razposlal resnim kupecem le na zahtevo, ako se po dopisnici oglase pod naslovom: Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. (Narodni dom.)

**V istrski deželni šolski svet** je pozvan za tekočo dobo Oliva Rismundo, kanonik v Poreču.

**Goriško učiteljstvo** je imelo v Gorici svoje zborovanje, na katerem se je tudi razpravljalo, ali kaže ustanoviti za ljudstvo na Goriškem politični tednik, oziroma ako naj si osnuje goriško učiteljstvo svoje lastno stanovsko glasilo. Prvo vprašanje se je zanimalo, češ da bi znala slediti blamaža; pri drugem vprašanju se je opozarjalo — in to je bilo izmed ugovorov k obem mislim res najboljši — da ima slovensko učiteljstvo že itak svoje stanovsko glasilo, ki naj se ga podpira tudi s strani primorskega učiteljstva in naj se ne goji separatizma v Štajercih, Kranjcih, Primorcih in Korošcih. Preprosti delavci so izvršili Marksov klic: „Delavci vseh narodov združite se!“ in pri učiteljih bi niti „učitelji slovenskega naroda, združite se!“ ne bilo mogoče? Mi smo prepričanja, da tudi učiteljstvo s Primorskega čuti, kako važna je solidarnost, ako se hoče resno upati na zmago. Kar se tiče učiteljstva in aktivne politike, pa se je že tako muogo — in med tem precej jako dobrega — pisalo, četudi ni zadeva izčrpana, vendar na tem mestu ni treba o tem razpravljati; pred vsem, ker je to interna zadeva učiteljstva samega. — Tako piše „Nova doba“ v 10. številu.

**Pasivni odpor** baje pripravljajo za Veliko noč dunajski poštini uslužbenici in oficijanti.

**Iz strahu pred prusko šolo.** V Gnjeznu se je poizkusil zastrepiti s karbolno kislino 13 letni sin mesarja Cabanskega. Hitra zdravniška pomoč ga je rešila smrti. Ko se je deček ovestil, je izjavil, da je ta čin izvršil iz strahu pred prusko šolo.

## Razgled po šolskem svetu.

— **Ljudsko univerzo v Zagrebu** ustanove še v tekočem letu. Vodstvo vseučiliških kurzov ima v rokah poseben odbor profesorjev.

— **Italijani ostavljajo inomostsko vseučilišče.** Trentinski „Il popolo“ poroča: Kakor se poroča iz zanesljivega vira, je profesor na inomostskem vseučilišču Artur Farinelli naznanil ministrstvu za uk in bogočastje, da se odpove svoji službi. Profesor Farinelli je sklenil definitivno zapustiti Inomost ter je sprejel poziv turinskega vseučilišča. Na tem vseučilišču bo Farinelli predaval nemško slovstvo. „Popolo“ dostavlja k temu: Tako je izgubljena tudi zadnja pozicija, ki so jo imeli Italijani na inomostskem vseučilišču.

## Raznoterosti.

— **Statistika framasonstva.** Po statistični objavi švicarske svobodnozidarske organizacije je bilo koncem leta 1906. v Švici 1408 lož s 332 000 člani, na Angleškem 4069 lož s 215.000 člani, v Nemčiji 495 lož z 69.145 člani.

× **Knjižnica zgorela.** Knjižnica duhovskega semenišča v Kostromi na ruskem Poljskem je zgorela. V knjižnici so bili shranjeni stari rokopisi neprecenljive vrednosti.

× **Kako so plačani francoski poslanci.** Vsak francoski poslanec dobiva na mesec 750 frankov. Večkrat so zaradi draginje v Parizu prosili za večjo plačo, pa jim je niso dali, češ, da so za svoj trud dovolj plačani. Vsi poslanci dobe na mesec 440.250 frankov. Denar izplačuje vsakega prvega v mesecu blagajnik komore, in sicer vsakemu poslancu enako: en bankovec za 500, dva bankovca po 100, en bankovec po 20, 1 za 10 in 1 za 5 frankov; 10 frankov se jim odbije za železniško karto in 5 za buffet v parlamentu. Ko pridejo poslanci k izplačilu, so si kakor bratje. To je edino mesto, kjer potihnejo politične strasti in vlada enodušnost. Večkrat je pa marsikateri poslanec pri izplačevanju žalosten. Dočim prejmo tovariši celo plačo, jo njemu pritrgajo za pokritje — dolgov. Na Francoskem je namreč dovoljeno, da smejo poslancu zapleniti celo plačo (uradnikom največ eno petino). Dogodi se tudi, da vzame nekateri poslanec plačo šele za več mesecev skupaj. Tako se je zgodilo nekoč, da je neki poslanec dobil skupaj kar 36.000 frankov.

× **Vročina solnea** je tako velikanska, da si tega ne moremo nikakor predstavljati. Solnce lahko dovolj ogreje 2000 milijonov takšnih svetovnih teles kakor je naša zemlja. Vsako minuto dobiva zemlja dovolj solnčne toplote, da razgreje od navadne temperature do vrenja 37.000 tonenst vode.

× **Zdravniki v Koloradu** (Združene države) si sedaj prizadevajo, da bi nagovorili zakonodajno oblast, naj izda zakon, po katerem bi se smele ženiti, oziroma možiti le tiste osebe ki so popolnoma zdrave. Dotični zakon naj bi predpisal, da bi se vsi, ki se žele poročiti, dali preiskati od zdravnika. Ako bi zdravnik spoznal, da sta — moški ali ženska — nesposobna, ker sta oba bolna, oziroma eden njiju na neozdravljivi boleznii, oziroma nista dovolj telesno razvita, naj bi se jima ne smelo dati ženitvenega dovoljenja.

× **Pisma z nebes.** Kako praznoverni ljudje žive v prosvetljeni Nemčiji in celo v glavnem mestu Berlinu samem, dokazuje slučaj, s katerim se bavi sedaj kazensko sodišče. Neka žena, ki živi ločena od svojega moža, je vložila proti možu tožbo na ločitev zakona. To priliko je porabila njena služkinja, da si pridobi denarja. V komediji je igrala glavno vlogo moževa prva žena, ki je umrla pred desetimi leti. Ta žena je pisala v nebesih pisma ter jih pošiljala po dekli svoji naslednici v zakonu. V pismih je n. pr. ginljivo opisovala, da je v nebesih rodila še eno deklico, kar je nebeške prebivalce tako razkačilo, da mater in hčer strašno trpinčijo ter suvajo po oblakih. Toda kmalu bo bolje, ker se je hčerka zaročila z Jezusom, češ, da se angeljci že z 10. letom zaročajo. Hčerki pa je treba denarja za svileno obleko in druge okraske, da je ženin ne zavrže. V zahvalo bo Jezus drugi ženi pripomogel, da se pravda za ločitev zakona zanjo dobro izteče. In na ta bedasti način je dekla izvabila iz svoje gospodinje tekom časa 1000 mark, dokler ni zvedela policija za nebeška pisma. — Morala: Mnogo bolj pametno bi bilo, da uče častiti in prečastiti ljudstvo pameti, nego da ga begajo s politiko.

× **Nov vulkanski otok v bengalskem zalivu.** Neka angleška ladja je v bengalskem zalivu odkrila nov otok, ki izmeča vroče in goreče pline. Otok je dolg kakih 300 metrov, visok pa 8 metrov. Očividci zatrjujejo da gre tukaj za kak nanovo oživel vulkan.

× **Knjižna produkcija na Angleškem.** V letu 1906. je bilo na Angleškem izdanih 6985 novih knjig in 1618 novih izdaj. Potemtakem je razen nedelj izšlo vsak dan povprečno po 28 knjig. Po vsebini je največ romanov in povesti, namreč 2108 novih in 775 drugih izdaj. 916 knjig je bilo pedagoške vsebine, 760 knjig se bavi s politikom in trgovino, 737 s teologijo, 651 pa z zgodovinsko-biografsko snovjo.

× **Veliki in majhni ljudje.** Med umstevnimi velikani je bilo nekaj prav velikih, še več pa majhnih oseb. Peter Veliki je bil 2'05 m visok, dočim je meril Napoleon I. le 1'57 m. Velike rasti so bili Washington 1'90 m, Darwin 1'83 m, Carlyle 1'80 m, Dumas 1'78 m. Med velike tudi spadajo Goethe, Schopenhauer, Mirabeau, Tasso, Bismark, Kristof Kolumb, Karel Veliki, Julij Cezar itd. Majhni po postavi so bili duševni veli-